

[Lysholt Hansen.]

rere eller hvor meget billigere bliver det alt i alt for samfundet? Vi må have den samfundsmæssige virkning helt klart af.

Skolebibliotekernes overgang til folkeskoleområdet er vel nok en naturlig konsekvens af udviklingen. Men jeg skal ikke nægte, at jeg ville meget gerne, om vi kunne sikre — ja, jeg vil anse det for nødvendigt, at vi sikrer — at det virkelig er kommunalbestyrelsen, der med fuld viden om, hvad den gør, kommer til at afgøre, om fritidslån fra skolebibliotekerne skal finde sted, og i hvilken udstrækning det skal finde sted. Det er et spørgsmål, man må afgøre i kommunalbestyrelsen, om ikke denne opgave at låne bøger ud til børn til deres fritidslæsning bør være en folkebiblioteksopgave, alene af hensyn til at børnene måske også har godt af at træffe andre end deres sædvanlige skolelærere som rådgivere, når det drejer sig om deres fritidslæsning. Jeg har nævnt dette, fordi jeg synes, det er noget afgørende.

Selv om det altså ikke efter alt at dømme bliver den foreliggende betænkning — som jeg synes er en god betænkning — om biblioteksloven, der nu gennemføres, så vil jeg gerne sige, at de intentioner, de ideer og det arbejde, der er nedfældet i denne betænkning, vil i kommende år kunne danne et godt grundlag for biblioteksarbejdet ude i kommunerne i takt med det, som kommunerne mener at få råd til. Man vil kunne lære af den, akkurat som vi herinde har lært af den betænkning, som blev afgivet for nogle år siden om kulturcentre. Dengang sagde den daværende minister, Bodil Koch, lige før vi i virkeligheden i alle partier var klar til at give tilslutning til ideen om at etablere nye kulturcentre og nye udgiftkrævende foranstaltninger: skal vi ikke lige standse op en gang og se, om ikke disse opgaver kan løses af nogle bestående institutioner? Det viser sig nu, at det var fornuftigt, fordi disse opgaver, som var tiltænkt kulturcentre, nu i alt væsentligt løses af biblioteker, først og fremmest af biblioteker.

Et bibliotek i dag er jo ikke det, det var for år tilbage, de stille bøgernes sted. Det er et sted, hvor der foregår mange andre aktiviteter. Det er det, vi lærte af kulturcentertanken, og jeg tror, at det, som bibliotekerne her sammen med museer og andre påtog sig, virkelig har vist sig at være betydeligt billi-

gere end det, vi måske var på vej ud i med kulturcentertanken.

Jeg vil gerne sige, at jeg føler en forpligtelse over for det område; jeg føler, at folketingsrådet har en forpligtelse over for dette område, og jeg må måske til allersidst gøre opmærksom på, at det er jo ikke de store udgifters område — men også de små tæller jo. I dag er det 32 kr., der ofres på biblioteksvæsen i deltidsbibliotekskommunerne, 71 kr. i heltidsbibliotekskommunerne. Jeg synes lige, man skal sætte det i relief.

Ellen Strange Petersen: Vi har alle sympati for folkebibliotekerne. Deres betydning som kulturformidlende institutioner må ikke underkendes. Men tiden er inde til at spørge, om bibliotekerne drives på en hensigtsmæssig og økonomisk forsvarlig måde, og her tager jeg altså tråden op fra hr. Lysholt Hansens tale. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at udgifterne til skole- og folkebibliotekernes drift på få år er tredoblet, så de nu udgør ca. 400 mill. kr. om året. I samme tidsrum er såvel bogbestanden som antallet af udlånte bøger blevet fordoblet. Hvor megen sympati man end har for folkebibliotekerne, er det alligevel et spørgsmål i disse økonomisk anstrengte tider, om man dog ikke på en mere økonomisk måde kunne få den samme kulturelle værdi.

Jeg vil gerne her understrege ordet kultur. For det kan ikke være et offentligt biblioteksopgave at udlåne hvad som helst. På det konservative folkepartis vegne vil jeg gerne fremhæve, at vi vil gerne støtte folkebibliotekerne som kulturformidlende institutioner, men der må være en grænse for, hvad der skal ydes, og hvad det bør koste.

Det er som nævnt af hr. Lysholt Hansen en hovedtanke i det foreliggende lovforslag, at der fra 1. april 1974 på biblioteksområdet som på forskellige andre områder indføres en ny tilskudsordning fra staten til kommunerne, så man får objektive tilskudskriterier, de såkaldte bloktilskud, i stedet for specialtilskud.

Det fremgår, også som nævnt af hr. Lysholt Hansen, at kulturministerens sind har været noget spaltet i denne sag, da han skrev sin fremsættelsestale. Han kan godt se, at der er væsentlige administrative og økonomiske fordele ved en sådan ordning,